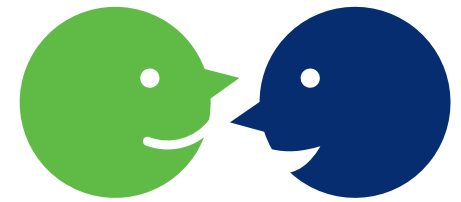

THEMAJAAR 2018

DE COÖPERATIEVE
DIALOOG

MENINGS- EN
BESLUITVORMING

‘Gehoord worden’ is voor het overgrote deel van leden van coöperaties een belangrijk punt. Maar liefst 80% van de respondenten in het NCR ledenbetrokkenheidsonderzoek geeft dit aan. Door getrapte governancestructuren ligt het zwaartepunt van ledeninvloed echter bij een (relatief) klein deel van de leden. Het belang om te blijven vernieuwen in coöperatieve menings- en besluitvorming is groot. Het zorgt voor een grotere groep betrokken leden, een betere kwaliteit van besluitvorming en meer draagvlak voor genomen besluiten.

In het themajaar 2018 kunnen NCR-leden laagdrempelig kennismaken en experimenteren met het voeren van een goede coöperatieve dialoog. De resultaten en ervaringen van de deelnemende coöperaties worden breed gedeeld, om zo ook elkaar te inspireren.

- Hoe zorgen we er voor dat input van leden goed tot uiting komt in de ALV en terecht komt bij het bestuur?
- Hoe zorgen we ervoor dat rond specifieke thema's gedragen meningsvorming kan plaatsvinden?
- Hoe nemen we met respect voor verschillende standpunten een goed en gedragen besluit?
- Hoe krijgen we bij getrapte vertegenwoordiging goed in beeld wat de belangen zijn van de overige leden?

HET BELANG VAN DE COÖPERATIEVE DIALOOG

Een hoge mate van ledenbetrokkenheid van de leden is zeer relevant voor de continuïteit van de coöperatie. Zeker in een tijd waarin vrijwel alle coöperaties in een concurrentieveld functioneren en de alternatieven voor leden zijn toegenomen.

De wijze waarop de dialoog in de coöperatie plaatsvindt, is niet alleen structureel verankerd maar wordt vooral cultureel geïnnoveerd. Dit betekent dat er werkvormen gezocht worden die passen bij een grote ledenbetrokkenheid, die passen bij de context van de huidige tijd en die bijdragen aan de gezamenlijke 'mindset' van de leden en andere betrokkenen bij de coöperatieve onderneming.

Door de ledeninvloed en de ledenbetrokkenheid te vergroten via innovatie in menings- en besluitvorming, versterken we de verenigingskant van de coöperatie. Bovendien zorgt het voeren van de coöperatieve dialoog voor betere en meer gedragen besluiten.

Innovatie in coöperatieve menings- en besluitvorming vraagt om een experimentele aanpak gericht op twee doelen:

- het breder en beter betrekken van een grotere groep leden (raadpleging van de achterban), en/of,
- het beter laten functioneren van een bestaande groep, bijvoorbeeld van het bestuur of de ledenraad, door het versterken van het besluitvormingsmodel.

DE COÖPERATIEVE DIALOOG:

GRONDSLAGEN

GEDRAGEN BESLUITVORMING

Representatieve democratische besluitvorming is een essentieel onderdeel van een gezonde coöperatie. De hieraan verbonden hiërarchische structuur van vertegenwoordigers kan echter de rauwe opvattingen van de betrokkenen ongewild filteren. De idee van gedragen besluitvorming (Deep Democracy) zit hem in het zichtbaar maken van de (onbewuste) onderstroom, waarbij de belangen van het individu verenigd wordt met de uitdaging van het collectief. Hierbij moeten de betrokkenen open staan voor elkaars persoonlijke inbreng. Het haalt de dialoog uit de competitieve sfeer en brengt diversificatie toe binnen het debat. Dit brengt uiteindelijk duurzame en breed gedragen besluitvorming met zich mee.

CROWDOCRACY

De idee van crowdocracy gaat uit van de overtuiging dat een collectieve inbreng zeker zo waardevol en accuraat kan zijn als die van een expert. Deze filosofie bouwt op de 'wisdom of crowds', waarbij alle betrokkenen actief deelnemen aan menings- en besluitvorming binnen de coöperatie. Het creëren van een structuur die deze collectieve bijdrage faciliteert, zorgt voor representatievere en collectieve besluiten, het uitblijven van hiërarchische invloeden en toegenomen mate van betrokkenheid en vertrouwen.

Samen in
gesprek

VOORBEELDEN TER INSPIRATIE EN IMPLEMENTATIE

G1000

Een G1000 behelst de samenkomst van een grote groep leden die gezamenlijk een onderwerp uitdiepen. Hierbij staan een vrije inbreng (geen agendapunten), transparantie, horen en wederhoren centraal.

LOTING/JURY

Een aselechte ledenraadpleging buigt zich onder leiding van een inhoudelijk deskundige over een belangrijk vraagstuk in de coöperatie. De bevindingen dienen vervolgens als advies voor de besluitvormende organen.

REFLECTIEVE DIALOOG

Een grotere groep leden buigt zich in subgroepen over de vragen die door de bestuurders worden gesteld. Hierbij kunnen allerlei methodieken worden gebruikt. De leiders luisteren naar de oplossingen van de groepen en geven aan welke oplossingsrichting zij prefereren.

VIRTUAL COMMUNITY

Een geselecteerde groep leden werkt op afstand samen op een online platform. Hierdoor kunnen verschillende invalshoeken uitgediept worden zonder fysieke belemmeringen (files bijvoorbeeld).

TOEPASSING EN MAATWERK

Hierboven staan enkele methodieken waarmee geëxperimenteerd gaat worden binnen het veld van de coöperatieve dialoog. De vormgeving en toepassing hiervan verschilt per schaalgrootte en bestuursstructuur van de coöperatie. Dit houdt in dat er diverse mogelijkheden zijn tot combineren en aanpassen om zo een werkbaar methodiek te komen. Experimenteren binnen de coöperatie is maatwerk!

Bruggen
slaan!

SAMEN INNOVEREN? DOE MEE!

Speelt u al langer met het idee om op een vernieuwende manier aan de slag te gaan met ledeninvloed en -zeggenschap? Wilt u de wijsheid van uw leden nog beter benutten? Vindt u het belangrijk om gedragen besluiten te nemen? Bent u bereid om tijd en energie te investeren om op eigen wijze te experimenteren met het voeren van de coöperatieve dialoog binnen uw coöperatie? We nodigen u uit om mee te doen.

NCR inventariseert de voorbeelden bij coöperaties die op vernieuwende en waardevolle wijze de coöperatieve dialoog voeren. De resultaten en ervaringen worden gedeeld op www.cooperatie.nl.

Daarnaast draagt NCR bij aan het experimenteren met goede coöperatieve initiatieven.

CONTACT

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Karlijn van der Velden.

Telefoon (030) 2840490

E-mail k.vandervelden@cooperatie.nl